

KINCSEK NYOMÁBAN.. 2

Lektorált változat

A VERSLISTA által kürt nyílt pályázatos írásokból – PDF-ben – 2018

Lektor: Kutasi Horváth Katalin

A pályázatra 19 írás érkezett be.

A zsűri döntése alapján

I. helyezett lett:

Kutasi Horváth Katalin: Kincskereső

II. helyezett lett:

Kutasi Horváth Katalin: A doboz mélyén

III. helyezett lett:

Holécziné Tóth Zsuzsa: A brass

című írása.

Gratulálunk!

Buday Anikó: A három Kincses-fió

Élt a falunkban három Kincses nevű ember. Kincses Ubul, Kincses Tóni, Kincses Jani.

Sokáig úgy gondoltam, ők testvérek lehetnek, bár elég szűk korkülönbséggel jöhettek a világra, mert korban majdnem egyidősek voltak. Egy beszélgetés közben szóba került a Kincses Jani, én megjegyeztem, már igen régen láttam a három testvért. „Milyen három testvért?” - kérdezte a beszélgetőtársam. „Ők sosem voltak testvérek, ez a név úgy ragadt rájuk” - mondta nevetve, és belekezdett a mesébe, hogy is kapták a nevüket a Kincses-fiók. Nagyon jó barátok voltak, kora gyermekkoruktól, hisz egy utcában laktak. Mindig huncutságon járt az eszüik, soha nem nyugodtak. Övék volt az egész falu, a Vízialomtól a Nyakas-hegyig. Egy alkalommal fülükbe jutott, talán a Pipás János bácsi mesélte nekik kukoricafosztás közben, hogy igen sok kincs van elásva itt, ott, egy-egy ház kertjében, fák tövében, hidas alatt, amit a kitelepített svábok ástak el nagy sietve, arra gondolva, egyszer visszatérhetnek, és akkor az elásott vagygon várja őket. Sok volt köztük a módos gazda, iparos, vagy akár tanult ember. Eláshattak ezüstneműt, porcelánt, és még ki tudja, mi mindent, mesélte a tátott szájú suhancoknak János bácsi. Szöveget is ütött a fejükben, ki kéne ásni ezt a sok kincset, a svábok már úgysem jönnek vissza, kár lenne a földben hagyni. A gondolatot tett követte, összeültek a kocsmában, ott duruzsoltak, tervezgettek napokon át. A terv összeállt. Elvállalnak minden kerti munkát, főleg azoknál a házaknál, amelyekben svábok laktak a kitelepítés előtt. Meg is hirdették magukat a falu közepén álló fára kitűzve: „Ásást, favágást, kerti munkát, kisebb ház körüli javításokat vállalunk”. Jött is a megrendelés, ők becsülettel el is végezték a munkát, közben feltérképezték a ház körül az udvart, kertet, hidast. Pontosan lerajzolták, hol áll a diófa, nyári konyha, istálló, hidas stb., aztán este a kocsmában újra összedugták a fejüket, hogy pontos tervet készítsenek, hogyan tovább. Végül meglett az eredmény. Ahol éppen dolgoznak, kint hagynak pár szerszámot, leginkább ásót, lapátot, elrejtik valahol a ház körül, éjjel visszamennek, és kiássák a megjelölt helyen a gödröt. A kutyákkal nem volt gondjuk, amerre dolgoztak, igyekeztek magukat

megismertetni az ebekkel, jófajta csontokat, kolbászt vittek magukkal az ismerkedéshez. Így a kutyák mikor éjjel meglátták őket, nem ellenséget, hanem jó barátot láttak bennük. Így ment ez egy darabig. Bevetés előtt a kocsmában találkoztak egy kis bátorítást magukba önteni, bevetés után a kocsmába mentek bánatukat leöblíteni. Fel is tűnt a csaposnak ez a fene nagy barátság. Próbálta őket kihallgatni, mire ez a nagy sutyorgás, de nem járt sikerrel. Közben híre ment a faluban, furcsa földtúrasok keletkeznek itt, meg ott, egyes házak udvarán, kertjében, fa tövében. Felmerült a kérdés, vajon hogy kerültek oda, mi, vagy ki okozhatja ezeket a földtúrasokat, és miért. Ment ám a találgatás, a piacon az asszonyok, a templomtéren mise után kicsik és nagyok erről beszéltek. Talán olyan ez, mint a gabonakörök, biztos az ufók csinálják - merült fel a gondolat egyesek fejében.

A kocsmában is erről beszélt a jónép. A fiúk először jókat nevettek, hisz tudták ők jól, honnan fúj a szél, de, mikor az egész falu erről beszélt, egy kicsit megszeppentek, nehogy kiderüljön valahogy, ők állnak e mögött a jelenség mögött. Ezért pár éjszakát kihagytak, remélve, hamar elterelődik a falu figyelme az ügyről. Egy-két nap után már nem bírták türtőztetni magukat, hiányzott az izgalom, meg az elásott kincseket is jó lenne megtalálni. Ezért újra nekiveselkedtek az ásásnak. Éppen Szíjas Bözsi néni hidasa alatt hasaltak és ástak kis nyelű ásójukkal, ami az ilyen terepre való, ahol hasalva, valami alatt kell gödröt ásni, mikor kinyílt a ház ajtaja. Bözsi néni hálóingben rohant a ház mögött álló budi felé. Abban az időben, az 50-es években még vidéken minden háznál kinti WC volt. Fából összeállított, faülökés házikó, magyarul klozet vagy budi. Bözsi nénit ide hajtotta a szükség, mikor is a szeme sarkából valami mozgást észlelt. Közelebb merészkedett szép lassan, de csak három sötét valamit látott ide-oda mozogni a hidas alatt, akik furcsa, szuszogó, fújtató hangot adtak ki magukból. Szegény asszony összes haja szála égnek állt ijedtében, s úgy elkezdett jajveszékelni, hogy közben még a szükségét is megoldotta egy perc alatt az ijedelem. Jajgatott, ordította: „Jaj, Istenem, jaj nekem, az ördög bújt a hidas alá, segítsé, emberek! Ufók, szellemek, valamilyen lények vannak a hidas alatt, segítsééééé!” Erre a nagy lármára a környék összes kutyája ugatni kezdett, és a szomszéd libái is rázendí-

tettek a gágogásra. Szaladtak a szomszédok, ki mit talált hirtelen, kezébe kapta, ásót, kapát, vasvillát. Volt, aki vödörrel szaladt, azt hitte, ég a ház. Nagy lett a riadalom, egymás szavába vágva kiabálták, dehogy ördög, Bözsi néni, ördög nem létezik. Az „ufósokat”, higgye el, azokat látta. „Látta ám, a fenéket látta” - mondta a másik. „Biztos felöntött a garatra szegény asszony, azt most delériumja van no, higgyétek!” Ezt a zűrzavart kihasználva a három bitang kincskereső is lapátjukat, ásójukat fogva, beállt a tömeg közé. Ők is nagy hanggal találgatták, vajon mit láthatott szegény Bözsi néni. Biztos elment az esze szegénynek, nem lehetett ott semmi, állították. Azonban az egyik szomszéd odament a hidashoz, megnézzé, mi az igazság. Hangosan kiáltott vissza a többieknek, bizony itt feltúrták a földet, mintha valaki vagy valami kijött volna a föld alól. Na, erre volt csak ijedelem, Bözsi néni elájult. „Biztos a halott uram jött el értem” - suttozta még félájultan, aztán összeesett. Hívták a falu orvosát, aki nyugtatót nyomott Bözsi néni hátsójába, megkérte az asszonyokat, mosdassák le Bözsi nénit, dugják ágyba, valamint, ne hagyják magára. Reggel visszajön megnézni, hogy van. A többieknek kint csak annyit mondott, nincs itt semmi látnivaló, ha volt is, már rég elszelelt. Menjenek haza, reggel tisztábban látják majd a történeteket. Lassan oszladozni kezdett a társaság, ki haza, ki a kocsmába, leöblíteni az ijedségét. Az asszonyok körülülték Bözsi néni ágyát, és ott folytatták a találgatást, ahol abahagyták. A három betyár is a kocsmá felé vette az irányt, volt mit megbeszélniük. Szerencsétlenségükre, mivel bent már nem volt hely, kiszorultak a kocsmá udvarára. Itt egy sarokban ültek le, nem vették észre, hogy ablak alá ültek. Ott sutyorogtak, senki meg ne hallja őket. A csapos azonban meglátta a lehetőséget, odasomfordált az ablakhoz, és hangtalanul megnyitotta. Végre jól hallotta, miről beszél a három jó barát. „Holnap nem mehetünk vissza, hátha figyel valaki a házat, a következő megrendelőhöz menjünk. Vukács Mari néninél fát kell aprítani, ő is egy régi sváb házban lakik. Tudjátok, a Sneider-ház volt valamikor. Nézzünk ott körbe” - ajánlotta Ubul. „Talán a diófa alatt kéne ásnunk, nem lát oda senki, úgy érzem, ott biztos találunk végre valamit.” Ennyi elég is volt a csaposnak, rohant a közeghez elárulni, hogy mit hallott. Jött is a közeg méltósággal megülve a biciklijét, majd akkurátusan, fontossága tel-

jes tudatában lépett be a kocsmába. Na, akkor nézzük a tényállást, hol a három gazember. Mikor a triumvirátus meglátta a rend őrét közeledni, tudták, baj van. A közeg teljes szigorával nézett rájuk, elővette a jegyzetkönyvét, megnyázta a ceruza végét, rájuk dörrent: „Neveket, címekeket kérem! Aztán hallgatom a mesét, miről is van szó!” Nem volt mit tenni, bevallották, az ördög, a szellem, a sírból visszajáró holtak és az ufók mögött ők állnak, majd szépen elmesélték, hogy keresték az elásott kincseket a régi sváb házak udvarában, kertjében. Volt nagy nevetés, hátha veregetés, csúfolódás, mindenki egyszerre beszélt. „No, a Kincses Ubul, Kincses Jani, Kincses Tóni, szép kis alakok!” - gúnyolódtak most már felszabadultan, hogy megoldódott a rejtély. Nos így veszítették el a születésükkor rájuk ruházott becsületes nevüket a „Kincses-fiók”.

Valami igazság volt Pipás János bácsi meséjében, ugyanis a kitelepítendő svábok közül sokan hitték azt, hogy előbb-utóbb visszatérhetnek otthonukba, ezért valóban elástak ezt, azt vagyunkájukból. Azonban nemcsak módosak, okosak is voltak. Általában minden családnak volt szőlője, amiben megtermelte az éves borát, és ehhez tartozott a borospince, ahol a bort tárolták. Ide ásták el az itt hagyott értékeiket, hisz csak harminc kilós batyut vihettek magukkal az útra. A pince alja döngölt, agyagos talaj volt. Gödröt ástak a pince padlójába, beletették az értékeket, majd visszatemették a gödröt. Mikor az agyagos földet szépen elegyengették, fellocsolták bő vízzel. Köztudott, hogy az agyag vízzel összekeverve márgás réteget hoz létre, ezt szépen elsimították, így kaptak egy sima záróréteget, ami száradás után úgy nézett ki, mintha soha nem bolygatták volna meg. Tehát a három kincskereső jól értesült, valóban elástak dolgokat a kitelepített svábok, csak rossz helyen keresték. Hogy tényleg így van-e, nem tudom. Van még egy jó pár régi sváb pince a faluban, aki nem hiszi, utána járhat. Talán nagyobb szerencsével jár, mint a „Kincses Ubul, Kincses Tóni, Kincses Jani - kincskereső”. Komolyabb bajuk nem lett az esetből, feljelentést nem tett senki ellenük, hisz nem tűnt el semmi a házakból, a munkákat is becsülettel elvégezték. Elég büntetés volt számukra, hogy Szita Ubulból, Cserka Janiból, Bódog Tóniból egyszerűen Kincses Ubul, Kincses Jani és Kincses Tóni lett, örökre megpecsételve ezzel tettüket.

Holécziné Tóth Zsuzsa: Ősök nyomában

Jani alig várta, hogy vége legyen a szolgálatnak. Gyorsan lefizette a kaulautáskában található pénzt, és sietett az öreg Skodához - no nem azért, hogy mehessen haza, hanem azért, mert nagyon izgatta a fantáziáját az a hely a Holdvilág-árokban, amiről kollégája, Lajcsi előző este, a váltás során mesélt. Jani ugyanis szabadidejében „kincsvadász” volt, afféle amatőr régész, mely tevékenységét a törvény nem tartotta legálisnak - de jól lehetett vele egy kis „mellékest” keresni. A kocsiban rendszerint ott lapult egy jó nagy katonai málhazsákban a fémkereső detektor egy csákány és egy ásó szomszédságában - hiszen sohasem lehet tudni, mikor hall valami olyat, ami alapján kincsekre lel.

Most is, hogy a Lajcsival beszélgetett - aki Kiskovácsiban lakik, és sok mindent hallott arról, hogy Szörényi Levente már majd húsz éve létrehozott egy régészeti alapítványt és azzal a Holdvirág-árokban kutatja Sicambria városát és benne Árpád vagy Attila sírját -, rögtön beindult a fantáziája. Rajzoltatott is Lajcsival egy hevenyészett térképet arról, hogy merre induljon, így hát tudta, hogy a Visegrádi-hegységben, Pomáz határától északnyugatra, kb. hat kilométernyi távolságban kell figyelnie a földutat, amelyen át megtalálja a turistaösvényt. Az árok valójában egy patak medre, ami olvadáskor vagy nagy esők idején levezeti a hegyről a vizet. Azt is Lajcsitól hallotta, hogy a feltárt terület - amelyben a zenész emberei dolgoznak - körbe van kerítve, tehát oda nem merészkedhet. De a kollégája azt is mesélte, hogy ha ezen a feltárt részen túlmegy, mintegy kétszáz méterrel feljebb, egy nagy odvas tölgyfán túl lehet látni két nagy halmot - melyeken látszik, hogy nem természetes képződmények, mert a kövek, amiből össze vannak dobálva, ahhoz túl szabályos alakúak. Jani tehát most ide igyekezett.

Az autót a biztonság kedvéért a kiskovácsi kórház parkolójában hagyta, és elindult a piros kereszt turistajelzésen gyalog, hátára dobva a málhazsákot, melyben a szerszámok diszkrétan csörögtek. Az út eleinte nem volt túl nehéz - járt ő már ennél nehezebb terepen is kincsek után,

de azután, amikor az út balra fordult, meredekebb emelkedő jött, és ott bizony a nedves falevelekkel borított, morzsalékos köveken megmegcsúszott a lába. Persze azért nem adta fel, inkább arra gondolt, még jó is, hogy ilyen az idő: ezen a hideg őszi napon már nem nagyon fog túrázókkal meg gombászokkal találkozni, így nyugodtan tud majd dolgozni, ha végre felér a halmokhoz.

Este - miután az utolsó forduló is véget ért az éjszakai vonattal - kihasználta az időt arra, hogy az interneten rákeressen a Sasvári Sándor által az 1900-as évek első felében folytatott holdvilág-árokbeli ásatásra, és a későbbi kutatásokra is, melyeket még Szörényi Levente édesapja végzett. Olvasta, hogy a zenész munkásai édesapja nyomdokain haladva emberi kéz munkájára utaló csontokat, ólom-, vas- és szenes kőmaradványokat találtak, de előkerültek római kori cserepek és egy nem Bécsben készült tizenötödik századi mesterjegyes bronzfazék is. És azt is olvasta, hogy az egyik felhagyott kőbányában látható sietséggel visszatemetett üregek vannak, körülötte több szerszámot is találtak, melyek helyzetéből arra lehet következtetni, mintha a korabeli régészek az ókorban elrejtett aranytárgyak utáni kutatás közben valamiért sietve, pánikszerűen menekültek volna el a helyszínről.

Nos, Jani fantáziáját pont az ilyen helyek foglalkoztatták: abban bízott, hogy az új, modern fémkereső detektorral talán olyan itt felejtett középkori tárgyakra bukkan, melyeket jó pénzért értékesíteni tud. Nagyon kellene a pénz, mert amikor a második asszony elhagyta - boszszúból, mert nem engedte neki a közös házat elkótyavetyélni -, feljelentette „kincskereső” párját, és a rendőrök alapos házkutatás után megszabadították pár szép és értékes darabtól - amelyek árán akár le tudta volna az öreg Skodát cserélni. Ráadásul a rendőrök még a detektort is elkobozták - mint tárgyi bizonyítékot. Most aztán ügyvédre meg a perköltségre is kellene a pénz, mert az ügy még nem ért véget. Miközben ezen gondolkodott, megérkezett a Lajcsi által említett öreg tölgyfához, így újult erővel kaptatott föl a Nagy-Csikóvár oldalán, hogy eljusson a kettős kőhalomhoz, amit a kollégája emlegetett.

És megérkezett! Dobogó szívvel állt az alsó kőhalomnál - melyet már körbenőttek a fák, de azért letről, ahonnan érkezett, jól kivethető volt. Igen, ez lesz az a hely, igaza volt Lajosnak, hogy ezek a kövek túl szögletesek és szabályosak ahhoz, hogy természetes képződmények legyenek: ezeket valaha valakik kifaraghatták! Feledve a kaptató okozta fáradságot, örömmel vette elő a szerszámokat a zsákból, hogy hozzáfogjon a kőhalom megbontásához. Először persze megpróbálta az új detektorral körbejárni a kőhalmot, de nem járt eredménnyel. Se baj - gondolta -, valószínűleg le kell bontanom róla a felső rétegeket, és majd utána kell újra mérni. Ezután a csákánnyal próbálta a halom oldalát megbontani, és a keletkező lyuktól kiindulva ásott és lapátolt. Jó félóra telte el így, mire újra elővette a detektort - és ezúttal nem hiába. Határozottan jelzett a lyuk irányába fordítva, így Jani fáradságot nem ismerve bontotta a rétegeket egészen addig, amíg a csákány egy fémes tárgyon nem koppant. Innentől már óvatosabban, inkább kézzel szedte el a köveket mindaddig, amíg rá nem bukkant egy törött mellvértre, és mellette pár kicsorbult nyílhegyre.

Nagyon megörült a leletnek, főleg akkor, amikor észrevette, hogy a mellvértbe jelek vannak karistolva. Most bánta csak, hogy az olvasószemüvegét meg a jegyzetfüzetet, amelybe az ékírás ABC-jét feljegyezte, lent hagyta a kocsiban! Izgatottan nézegette a számára kincset érő holmit, és megpróbálta tovább bontani a halmot. Abban bízott, hogy talán egy ún. kurgán sírhalmot fedezett fel: ezeknek a halmoknak a többségében mindig találtak csontvázakat és a túlvilági útra melléjük temetett fegyvereket, edényeket, ékszereket.

Óvatosan bontogatta tovább a kőhalmot, de semmi mást nem talált. Végül kifulladásra leült a leletek mellé, és elgondolkodott. Vajon lehetséges lenne, hogy ezek itt valóban kurgán sírhalmok lennének? Hiszen azt olvasta korábban, hogy ilyeneket eddig csak az Alföldön találtak - azért is nevezték el őket tévesen „kunhalmoknak”, holott a kunok csak a középkorban telepedtek be Magyarországra, a kurgán sírok pedig több mint hatezer évesek, és közelükben gyakran észlelnek paranormális jelenségeket - a furcsa fényeken, megmagyarázhatatlan eltűnéseken át a

csodás gyógyulásokig. Jani beleborzongott a gondolatba, hogy itt áskál egyedül egy ilyen szent helyen, és talán valami bajt vagy átkot zúdít magára azzal, hogy megszenteltleníti e helyet. El is határozta, hogy egyelőre nem ás tovább, inkább visszatemeti lazán a kiásott részt, és lefedi ágakkal meg avarral. Otthon megfejtí az írást, és talán beavatja az egyik régész ismerősét is: megkéri, hogy beszéljen egy vallástörténezzsel, mennyire valóság a kunhalmokról szóló mendemondák, és felajánlja, hogy ássanak inkább együtt - mert egy kicsit tartott a kunhalmban rejülő dimenziókapuktól, amikről korábban olvasott.

Amikor végzett a tereprendezéssel, a mellvértet és a nyílhegyeket gondosan becsomagolta, és a málházsákba rejtette a szerszámok mellé. Ezután sietve visszaindult a kocsihoz, alig várta, hogy odaérjen. Ahogy csúszkált visszafelé a vadrózsa- és szederindák övezte ösvényen, a gondolatai egyre csak a lelet körül jártak. Elhatározta, hogy nem vár hazáig, ahogy visszaér az autóhoz, annak hátsó ülésén megpróbálja megfejtí az írást, amit a vértén talált.

Az autóban igyekezett megtisztítani a mellvértet a felirat körül, és utána izgatottan kezdte silabizálni a szöveget, betűről betűre összehasonlítva a jegyzetfüzetében lévő ABC-vel. Egymás után írta le a megfejtett betűket, melyekből végül a következő szöveg bontakozott ki: „Elkéstél, barátom”, és alatta: „Sasi”

Jani elképedve ült a kocsiiban - ölében az egyre nehezebbnek tűnő törtött vassal - azután nevetni kezdett, mert rájött: valószínűleg egy ötvenes évekből származó tréfának esett áldozatául: a „Sasi” minden bizonnyal Sasvári Sándor régészkutató volt, aki így akarta megtréfálni barátját, Szörényi Gyulát, ha az rátalál az általa már feltárt sírhalmomra.

***

**Ajánljuk a VERSLISTA YouTube csatornáját is,
ahol több száz Verslistához kapcsolható írás videofelvételét
nézheted/hallgathatod meg: <http://youtube.hu/Verslista>**

Soós Katalin: Papagáj néni

A nap is lement a maga járásán, a rigófiú is elkészítette már a négy égtájat, csend borult a vidékre, csak egy házból szűrődött ki halk nevetés. A hegyek sziluettjében, mint egy elfekvő Küklopsz egyetlen szeme világított a sötétben, a domboldalban ez a ház. A fenyők sötétzöldje és a szivaralakú ciprusok egy bazaltkockás házat rejtettek. Az illatozó virágok között megbúvó pergola mediterrán hangulatot árasztott. A kora nyári estében jólesett kint üldögdélni a csillagok alatt. A társaság a házigazda születésnapjára gyűlt össze, és az ünnepelt kérésére mindenki jelmezt öltött. A művészekből álló társaság természetesen irodalmi rejtvényekkel, játékokkal szórakozott. Egy kalapból kihúzott sorszámok adták meg a sorrendet, hogy ki-ki elmondja az ünnepelt által megadott témára a rögtönzött történetét. Már elhangzott a görög istennő érzelmes, fordulatos története, hallották a részeges kalóz kalandjait, egy egérkének öltözött hölgy szellemes versbe foglalta mondanivalóját.

- És te mivel lepsz meg minket? - kérdezte a házigazda a soron következő lányt, aki világosszőke haját nagy fekete masnival kötötte össze, zsabós fehér blúzt, piros kabátkát, a fekete kirándulós térdnadrágját, fehér térdzoknit és pántos fekete cipőt viselt. Láthatóan Mozartot formázta.

A lány szerénykedett, neki nincs semmi kincsekkel kapcsolatos története, amikor az ölében pihenő kezére esett a pillantása.

- Na jó, hát legyen. Megpróbálom.

Nem mindenki tudja, hogy pár éve az édesanyám aránylag fiatalon szívtrombózisban meghalt. A húgaim kisémmiztek a lakásból, mindent, a szép bútorokat, porcelánt, családi ezüstöt maguk között osztották meg, nekem a szakácskönyvek és a konyha romjai jutottak. És megörököltem Papagáj nénit.

Papagáj néni már akkor öreg volt, amikor kisgyerekkorunkban havonta egyszer feltűnt nálunk. Apró természetén állandóan fekete, régi divatú ruhát, fekete harisnyát és cipőt viselt, hófehér haja pici kontyban a fejete tetején csücsült. Mintegy megelevenedett mesebeli alakra tekintettünk rá. Mindig bottal járt, aminek a végét egy faragott papagájfej díszítette.

te. Ráncos arcával, keskeny sasorrával maga is hasonlított egy papagájra. Mi, gyerekek illendően köszöntöttük, ha jött, de utána gyorsan eltűntünk. Mindegyikünknek sürgős tanulnivalója, később tinédzser korunkban edzés, szakköri elfoglaltságunk akadt. Papagáj néni Anyánkhoz tartozott, hiszen valami távoli rokon volt, aki havonta egyszer teára volt hivatalos hozzá.

Hát ezt a Papagáj nénit örökölttem meg, közel 25 évvel az első találkozás után. Később a szikár kis öregasszonyt már Anyám látogatta a Gellért-hegy oldalában, ahová egyszer gyerekkorunkban minket is elcipelt. Így most én is ebbe a valamikor szép, de ma már kopott gellért-hegyi emeletes villába mentem látogatóba, hogy Anyámtól a 'stafétabotot' átvegyem.

Belépve egy csodálatos világ tárult fel előttem. A történelem elevenedett meg. Havi látogatásaim kétheti, majd heti rendszerességgel ismétlődtek.

Papagáj néni hihetetlen szellemi frissességben és igen jó fizikai állapotban volt. Szobájában a falakon és a komódon álló fényképekről beszélgetve feltárult egy igen érdekes és tragikus élet. A néni az erdélyi ágon volt Anyám apjának valamilyen nagynénje, a marosvásárhelyi társaság üdvöskéje. Hamar férjhez ment, és Trianon után a férjével, akinek nemzetközi üzletei voltak, Budapestre költöztek. Későn egy fiuk született, nagyon tehetséges matematikus, aki mérnöknek tanult. Szabadidejükben a Dunán vízitúráztak, és nekik is, mint a társaságuk minden tagjának, volt csónakháza Csillaghegyen, a Tisztviselő telepen. Színházba, Operába is együtt jártak a háború előtt. A harcok és a bombázások idején a házuk találatot kapott, a férje a romok alól mentette a lakókat, amikor az egyik sérült fal leomlott és maga alá temette. A végzős műegyetemista fiukat a háború utolsó szakaszában elvitték leventének, és valahol a nyugati határszélen esett el a harcokban.

Így maradt Papagáj néni teljesen egyedül, lakás, jövedelem, jövő nélkül. Ekkor az egyik félig baráti, félig távoli rokon család magához vette az árván maradt özvegyet, és a gellért-hegyi ház cselédszobája lett az otthona. Különbösen is a befogadó család így megmenekült, hogy társbér-lőként idegeneket költöztessenek hozzájuk.

- De miből tudtál megélni? Hogyan alakult az életed a világháború után?
- kérdeztem tőle, és a töredékesen kapott válaszokból egy sajátos élet furcsa folytatása kerekedett ki.

A háború előtt sokat jártak Operába, a baráti körbe tartozott az egyik orvos barátnője is, aki primabalerina volt. A háború után az Operában is új, más szelek fújtak, nem volt szükség a primabalerinára. Akkor lett nagy divat az ötórás tea, ahol táncolni is lehetett, már aki tudott. A bale-
rina szerzett engedélyt és nyitott egy tánciskolát, ahová Papagáj nénit -
aki, mint úrilány, természetesen tudott zongorázni és ismerte a kottát -
meghívta zongorakísérőnek! Így pár évig ő is dolgozó nő lett, aminek kö-
vetkezményeként végül is kapott egy picit, töpörtyűnyi nyugdíjat.

Bár albérletben laktam, volt egy trabantom, és természetesen adódott,
hogy az operabérletem hosszabbításakor két páholyt vettem és együtt
mentünk a Mozart- és a Wagner-operákat megnézni. Ilyenkor Papagáj
néni kivirult, mesélt a bécsi, salzburgi, bayreuthi előadásokról, ahová
Aurél bácsival, a férjével együtt utaztak el.

Az is önkéntelenül adódott, hogy havonta rendszeresen elvittem vasárnap
ebédelni. Nyáron amíg még létezett, a Zöldfába, a Krisztina körútra, máskor
az Opera Étterembe az Andrássy útra, sőt néha a Fészekbe is, ahol egyre
ritkábban, de nagyon idős művészekkel találkozhatott a régi szép időkből.

Bár Papagáj néni rettentően eleven idős hölgy volt, aki sorsát humorral
és nagy belső békével viselte, azért ő nagyon szerényen, mondhatni a mi
fogalmaink szerint szegényen élt. Én egyre inkább kezdtem úgy teki-
teni rá, mint nagyanyámra, illetve mivel ő Erdélyben már meghalt, mint
dédimámra, egyedüli élő rokonomra. Törtem a fejem, hogyan tudnék
rajta anyagilag segíteni, de úgy, hogy ne sértsem meg.

Annak idején egy baráti körbe jártam, ahol az akkor még tiltott Rudolf
Steiner műveit, tanításait elemeztük, beszéltek meg. Innen jött az ötlet,
hogy Rudolf Steiner írógéppel sokszorosított német nyelvű előadásait,
ezoterikus tanításait le kéne fordítani - bár a társaság minden tagja jól
tudott németül -, Papagáj néni segítségét kértem a társaság nevében. Ő
rögtön ráállt, hiszen fiatal korában otthon sokszor németül beszélgettek.
Ez köreikben és abban az időben természetes volt, így a nyelv nem volt
akadály. A gépelés is ment, „egy zongorakísérőnek ez nem probléma” -

mondta, és a tőlem kapott kis Olympia táskairógépen, az általam szállított géppapírt és indigót használva nekilátott „dolgozni”.

A fordítások érthetőségéről most ne essen szó. Szegény Papagáj néni sokszor kérdezte is: „És ez értető?” Mosolyogva bizonygattam neki, hogy ez bizony nagyon elvont téma, de a társaság tagjai mind értik, és nagyon köszönik a munkáját. Így megnyugodva már elfogadta a havi ötszáz forint támogatást a munkájáért, aminek nem volt határideje. Ha elkészül, elkészül és mi örülünk neki, ha egy-egy előadás fordítása meglesz.

Így éldegéltünk együtt, így épült bele az életembe Papagáj néni, amikor egy délelőtt csöngött a telefon a munkahelyemen. A befogadó családból a már régóta nyugdíjas nagypapa, Aurél bácsi unokaöccse hívott:

- Papagáj néni tegnap meghalt! A teendők megbeszélése miatt munka után délután el tudnál jönni?

- Természetesen, megyek - válaszoltam. A következőket mondták el:

Papagáj néni 98 éves múlt. Szép csendben elaludt. Ők úgy gondolják, hogy mivel nekem nincs lakásom, de tudják, hogy a vállalati, céges lakóház hamarosan elkészül és akkor én is beköltözhetek az ottani lakásomba, ezért ők felajánlják nekem a Papagáj néni összes bútorát, holmiját. Legyen az enyém minden, ők nem tartanak igényt semmire. Egy kérésük van: két nap múlva reggel fél 8-ig ürítsem ki a néni szobáját, mert ekkorra vannak iderendelve a festők, hogy tiszta, új szobája legyen az egyetemet most befejező unokájuknak.

Megrendülten köszöntem meg a gesztust és rohantam intézkedni: találni egy garázst, ahová a költözködésig a kapott ingóságokat tárolásra elszállíthatom, időre megrendelni egy fuvarost és segítőköt szerezni a bútorok mozgatásához, két nap szabadságot kérni a munkahelyemen stb...

Másnap korán reggel egy csomó dobozzal és óriás szemeteszákokkal felszerelve beállítottam Papagáj néni jól ismert lakásába.

Én azt hittem, jól ismerem a néni szobáját. De nem! Ő az a típus volt, aki mindent: 1904-ből származó villamosjegyűl kezdve az anno használt tisztasági betétig mindent gyűjtött és félretett. Amíg a könyveket, kottákat, apró díszeket, porcelánokat dobozoltam, gondosan leltározva, miben mi van, a négyfiókos komódhoz érve elgondolkoztam az öreg hölgy nevelésnek tűnő gyűjtögető szenvedélyén.

Végül rájöttem és megértettem: persze, hogy ragaszkodik ezekhez az apró tárgyakhoz, hiszen mindegyiknek története van, számára a tulajdonosukat személyesítik meg! Neki senkije sincs, neki ezek az emlékek beszélnek, megelevenítve Aurél bácsit, a férjét, Pétert, a tehetséges fiút és a velük töltött éveket.

- Jó, jó, de hol van a kincs, a kijelölt téma? - türelmetlenkedett az ünnepelt.

A Mozart-copfos lány halkán, megilletődve folytatta:

A kincs az az idős hölgy barátsága, hogy utolsó éveinek részese lehettem, segíthettem neki, hogy emberi méltóságát megőrizve folytathassa megszokott életvitelét.

De van a történetemnek kézzel fogható „kincse” is: a sok titkot rejtő négyfiókos zsúfolt komód kipakolása közben a kezembe akadt egy kopott, régi selyem piperetáska. A tartalmát vizsgálva az egyik sarokban a varrásba beakadva valami keményet tapintottak az ujjaim. Világosra víve a szütyőt, egy darab, páratlan ezüst fülbevalót találtam. Benne egy icipici gyémánt, inkább strassz és alatta egy kis briliáns, ezüst foglalatban. Ugyan hol lehet a párja? Döbbenet álltam ott kezemben ezzel az egyszem ékszerrel. Csodálkozva forgattam a „kincset”. Vajon miről tudna mesélni?

Később ékszerésztől ékszerészig jártam, de senki nem akart vele foglalkozni. Mindenütt a párja után érdeklődtek. Végül eljutottam egy idős ékszerészhez, aki hasonló meghatottsággal forgatta a kezében, mint én.

Ez egy XVIII. századi erdélyi ötvösmunka. Bizonyára a gazdája is örökölte, családi ékszer lehetett. Talán az életet mentette meg a párja a történelem során. Ha gondolja, kisasszony, én csinálok magának egy szép gyűrűt, amolyan „lány-gyűrűt”. És ha elfogadja a tanácsomat, akkor az ezüst foglalatból csinálom a gyűrűt, hagyományosabb és jobban emlékezteti majd az eredeti fülbevalóra.

Ezzel a Mozart-ruhás lány felemelte a kezét és szinte könnyes szemmel mutatta fel az ujját díszítő kis ékszert.

Szabó Eszter Helka: Dio szerencséje

A gigantikus szárny beborította Debrecen főterét. A levegő is felforósodott, noha 2038. március tizenhatodikát írta a naptár. Ilyenkor a korábbi években még javában havazott. Dio, azaz becenevén Diogenész, a város ismert hajléktalanja a törzshelyén, azaz a főtér egyik művész faragta padján ücsörgött. Mellette a fekete pörge kalapja. Dio büszke volt a becenevére. Gyakran gondolt arra, hogy pallérozott stílusa és irigylésre méltó antik műveltsége miatt adták neki a város polgárai a Diogenész nevet. Beszédes név volt, elvégre koldusszegény lévén, élhetett volna akár egy kihajított hordóban is. Igaz, a bort manapság robotok készítik, de a vidéki parasztportákon még akadhat hordó. A múzeumok is tele vannak hordókkal meg pörge pásztorkalapokkal. A nép ezen tudta volna megjegyezni a görög bölcs ódon hangzású nevét, ezért a rövid Dio névalakot használják emberünk megszólítására. Dio esküdni mert volna rá, hogy a bölcsészhallgatókon kívül a többség csakugyan azt hiszi, hogy az ő neve a dió affektálva ejtett alakja, de most nem volt ideje elmélkedni.

A hirtelen jött felmelegedést a lakásokban is érezhették, mert sorra nyíltak a fagyalatszínekben pompázó, klasszicista stílusú épületek ablakai, sőt, még a szemben magasodó, hajdani Püspöki Palota ablakai is. Sokan lerohantak a térre. Néhány perc telt csak el tizenegy óra, a hatalmas szárny feltűnése óta. A tér a Nagytemplom tornyából hamarosan úgy festett, mint egy óriási hangyaboly. Gyorslift vitte föl a turistákat a tornyokba, mert a lépcső 2038-ra már elavult építészeti megoldásnak számított. Az emberek a karórájuk képernyőjén követték az eseményeket. Dio ilyen szövegtöredékeket vett ki a zsongásból:

- Szerintetek eljött a Világvége? Mekkora lehet ez a valami? Azt mondja a tv, hogy a teljes területe nagyjából megegyezik a várossal! Szerintetek maga a Sátán küldte? Mit mondasz, hogy egy távoli galaxis hírnöke lehet? Te, majom, mégis, mit gondolsz, akkor miért nem mutatkozott be? Honnan tudod, pupák, mi az etikett a Marson, amikor a lábad sem tetted rá? Éppen te dumálsz, hiszen mínuszpontos lettél csillagászatból! Jaj-jaj, növekedik az az izé! Vajon mind meghalunk? Menjetek

azonnal vissza! A városgazda parancsolta! Ne aggódj, haver, a katasztrófavédelem már fölötte van!

Egyre sötétebb és melegebb lett, mintha csakugyan a pokol legalsó bugyrába akarná belegyömöszölni az a valami az egész várost! Dio arra gondolt, hogy mindig a legpompásabb települések pusztultak el, pl. Atlantisz elsüllyedt, Karthagót a rómaiak lerombolták... de ezt a valamit egyáltalán emberek küldték? Diónak éppen tegnap lopta el az okosóráját egy másik hajléktalan. Az ellátóközponttól még nem kért másikat, de azok a smucig alakok nem is adnának neki, mert koldulásból él közmunka helyett, ami tilos. A csendőrök inkább békén hagyják, mert a börtönbe vetése sok adminisztrációval járna, a plusz munkához meg nem fűlik a foguk. A gyengekező rendőrséget már két évvel ezelőtt felszámolta a kormány. Most ücsöröghet itt a tudatlanságban... de mi ez a hirtelen támadt szélvihar? A végén még szaharai homok borítja a főteret, pedig azok a viharok csak nyáron szoktak jönni. Szerencse, hogy a katasztrófavédelem most még megbirkózik a homokkal!

Az emberek egymásnak dőltek, mintha berúgtak volna. Mások hirtelen a magasba emelkedtek. Kevés ember volt már a főtéren. A többség visszaroht a lakásaiba. Dio kétségbeesetten látta, hogy az öregek, betegek és a mindenre kíváncsi gyerekek maradtak lenni, na meg a hajléktalanok. A Nagytemplom mindkét tornyából lemenekültek a turisták, pedig máskor fürtökben szoktak ott lógni. A híres Business School épülete koromfeketén magasodott a tér túloldalán. Kihaltnak tűnt, pedig ilyenkor, tizenegy óra hat perckor az erkélyek megtelnek gyerekekkel, akik falra mászással és az erkélyekről ejtőernyős ugrásokkal teljesítik a mindennapos testnevelés kötelezettségeit. A szélvihar jajszavak foszlányait sodorta Dio felé. A villámsínen - ami valaha villamossín volt, Dio még erre is emlékszik - megállt a városgazda villámautója, hátoldalán a város óriási címerével. Még mindig a könyvön taposó bárány és a főnixmadár volt a címerben, mert a polgárok nem fogadták el a város úrhajóját. Ragaszkodtak a címerállatokhoz. Hiába, konzervatív népség volt ez mindig!

A városgazda villámautóját gyufásdoboz módjára dobálta a frissen támadt szélvihar. Még szerencse, hogy Dio a Szabó Lőrinc embermagasságúnál is nagyobb bronzszobra melletti, szintén bronzból öntött pi-

henőpadon üldögélt a kalapját, mint egyetlen vagyonát és a padot mar-
kolászva. Nem, ki nem engedi a kezéből ezt a kincset, bármi legyen is!
Egy hortobágyi pörge kalap hatalmas érték a mai világban, amikor a ju-
hokat robotok terelik a Hortobágyon, a csikósok meg távvezérlésű os-
torral csettintenek. De mi taszította félre ilyen hirtelen? Jaj, hiszen a
Kató csapódott neki, ez a vén hajléktalan néember! Kató ragyás arcán Dio
azonnal megérezte a Kínából behozott kábítószer, a Jinx illatát. Hát
ilyen az ő szerencséje! Még a szél is csak szegény asszonyt képes a
teste közelébe sodorni! Egy 'bollywoodi' keleti szépséggel mennyire más
lenne... Dio arrébb akarta lökni az asszonyt. Éppen ez lett a veszte!
Amint megemelkedett a padról, már fel is kapta a forgószél. Meg sem
állt vele a Kossuth-szobor talapzatáig. A szobrot gyönyörűen kifényesí-
tették, mert tegnap még előtte tartották a március 15-i ünnepségeket.
Az ötperces megemlékezés után villámautók és motorok cikáztak a szo-
bor körül. Fölötte hőlégballonok úsztak méltóságteljesen az égen. A he-
likopterekről óriási trikolórokat lengettek. Közben harsogott a Kos-
suth-nóta, majd 4D-ben száguldoztak a lovas huszárok a bábész nép
örömére. A korhű öltözékekből kidagadt a honleányok keble. Dio a lá-
nyokat és a zászlóerdőt imádta legjobban a március tizenötödikében.

Immár a szobor talapzatán állva, amit egy méterrel megemeltek, hogy
Kossuth még jobban a nép fölé magasodjon, szóval ilyen magasan állva
Dio egyszer csak azt érezte, hogy egy óriási karom megmarkolja mind-
két vállát.

- Intézz szózatot a néphez! - sziszegte a madár. Jéghideg fuvallat
áradt hatalmas csőréből.

- Ne... nem vagyok po-po-politikus! - dadogta kétségbeesetten Dio.

- Mindent tudunk rólad! Diogenész vagy, a híres hordószónok, azazhogy
filozófus! Rádásul kincset gyűrögetsz a kezekben!

- Felséges uram, én csak egy szerencsétlen hajléktalan vagyok! - váltott
udvarias formára Dio, remélve, hátha ez meghatja a förtelmes madarat.
Maga sem tudta, miért, de most már biztos volt benne, hogy a rejtélyes
„valami” csakis madár lehet.

- Az ott a kezekben, az valódi kincs! Azonnal add nekem! - folytatta
kérlelhetetlenül a madár.

- Egyetlen vagyonomat nem adom! - vágta rá Dio, majd arra gondolt, mi lenne, ha egyezkedne a madárral, elvégre először arra kérte, hogy beszéljen a néphez.

- Mit szólnál hozzá, uram, ha szózatot intéznék a néphez? Elvégre én vagyok Diogenész, a híres görög bölcs!

- Halljuk! - felelte a madár. Dio hirtelen meglátta a téren összegyűlt hatalmas tömeget, amely egy emberként zúgta, hogy „Halljuk!” A szavakat mintha visszaverték volna a Nagytemplom falai.

- Azonnal töröljék el a hajléktalanságot! Lakást mindenkinek! Aki lop, vágják le a fél karját, mint Szent László korában! - üvöltötte teli torokból Dio.

- Úgy van! Úgy van! Éljen Dio! Éljen Dio! - zúgta a tömeg.

- Nemi egyenlőséget! - kiabálta egy érces férfihang.

- Marha! Azt akarod, hogy ne legyenek nők? Na, még csak az kéne! - harsogta valaki. Dulakodás támadt, majd a csendőrség rutinosan tömeget oszlatott.

Dio még mindig nem értette, miért engedte el hirtelen a vállát a madár. Mitől lett újra világos az ég? Hova tűnt a hatalmas tömeg? Mi lett azokkal, akiket az imént elsodort a forgószél? Hová lett Kató? Jaj, a pörge kalap! Tapogatni kezdett maga mellett a padon. Meg is találta, csak kissé hátracsúszott. Furcsállotta, hogy tizenöt perce még sötét volt, de most ragyog a Nap. A kalapja után nyúlt. Valami megcsillant az alján. Egy ötezres fénylett benne. Óriási kincs - gondolta Dio, majd elmosolyodott. Éppen egy kenyér ára!

Pap Mária: Egy tucat különk kincs

A kincsek lent gyülekeztek egy jó mély völgyben. Árnyékos, eldugott helyen, ahol a madár se jár. Az emberek, a külvilág messze mögöttük maradt.

Épp így akarták.

Nyomaikat eltüntették, a fák lombos árnyai összezártak, ők pedig a titokzatos tisztás ölén értekezletet tartottak.

Sokan voltak. Tizenketten, azaz egytucatnyian.

Lehettek volna többen is, de ők voltak a legfontosabbak. Ők kiemelkedtek a „hétköznapi” tulajdonságok közül, ráadásul igazi különcöknek számítottak: a becsület, a bizalom, a tudás, a tehetség, a barátság és a jóság, a szeretet és a természet, a hit és a remény, az élet és az egészség.

Most a halandó emberek elől menekültek, hogy elrejtőzzenek, mert azok a hálátlan és telhetetlen teremtések folyton hajszolták őket, soha nyugtuk nem volt. A kincseknek tenniük kellett hát valamit, ne vegyék természetesnek a létezésüket, de örüljenek nekik, becsüljék meg, segítsék a közös együttműködést.

Külön-külön is hatalmas értéket képviseltek a kincsek, és sok jó tulajdonsággal áldotta meg őket a Teremtő.

Az élet küzdő volt és szépséges,
a becsület helytálló és alapos,
a bizalom bizakodó és biztos,
a tudás ösztönző és tudatos,
a tehetség kitárulkozó és okos,
a barátság felkaroló és gondos,
a jóság uralkodó és kedves,
a szeretet ölelő és szíves,
a természet adakozó és változatos,
a hit mélyülő és konok,
a remény szárnyaló és örök,
az egészség erősödő és akaratos.

És együtt? Elmondani nem lehet!

Tudták, hogy mindnyájan csodák ők, különlegesek, nélkülözhetetlenek.

De vajon ki a legnagyobb kincs közülük?

Az élet így szól:

- Ha én nem vagyok, értek-e valamit is egyáltalán? Nem is léteztek!

- Mit ér az élet - kérdezte a becsület -, ha becstelen?

A bizalom kijelentette, hogy szerintem minden adottság egyaránt fontos.

- Fontos, fontos! De nélkülem a gonosz győz! - így gondolkodott a jóság.

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

- Tehetség és tudás nélkül pedig nem boldogul sem a jó, sem a becsületes, sem a bizakodó...

A hit jelentkezett szólásra:

- Nálam nélkül kedvüket veszítik az emberek, mit ér akkor az életük?

- Én adom az anyagi javakat. Kincseim nélkül tehetetlen lenne mindenki

- szögezte le a sokszínű természet.

- Reményt adok nekik, hogy hinni, élni érdemes - nyilatkoztatta ki a remény.

- „Ha szeretet nincsen bennetek - idézte a szeretet -, semmik vagytok!... A szeretet nélkülözhetetlen!”

A barátság hallgatott. Szólnia sem kellett. Itt mindenki barátja volt.

Tudták, hogy barátok, barátság nélkül élni szomorúság.

Mikor mindenki büszkén, beképzelten, önelégülten és elégedetten elmélkedett saját jelentőségéről, erős szél támadt, metsző hideg hatolt „testükbe”.

A kincsek vacogni kezdtek. Megbetegedtek.

A természet sorvadozott.

A szeretet influenzát kapott.

A remény tüdőgyulladást.

A barátság füle zúgott.

A tudás és a tehetség köhögött.

A becsületnek gerince fájt.

A hit alig pislogott, belázasodott.

A jósnak feje fájdult, nyögdécselt.

A bizalom elájult. Az élet egy hajszálon múlt.

Óh, mennyi gyötrem! Óh, mi szenvedés az élet! Betegek a kincsek!

Aztán a Gondviselő megszánta őket.

A citromfák csodás gyümölcsseit lábuk elé sodorta egy rohanó, kacagó szél.

Ez volt a mentőkötél!

A természet, az ég gyümölcse. Ajándék! Istenadta érték! (Pedig eszükbe se jutott, hogy betegségükben Istent kérik.)

Levét facsarták nyomban, itták, szürcsölték.... ez a gyógyító, védő ital elűzte „testükből” a bajt.

A rosszullet, a fájdalom, az elesettség elmúlt, elszállt, a természet tette dolgát.

Ó, hát mégis legnagyobb kincs az egészség!

- Éljen az egészség! - kiáltották.

Az egészség szerényen mosolygott, míg társai megsimogatták, vállon veregették.

Mindenki mondott pár kedves szót.

A természet természetéből adódóan természetesnek vette az egészséget.

A szeretet azt mondta, hogy ő szereti az egészséget.

A remény azt mondta, hogy ő reméli, egészséges marad.

A barátság jó barátnek nevezte az egészséget.

A tudás és a tehetség megígérték, hogy az egészség szolgálatában állnak majd.

A becsület úgy vélte, hogy mindenkinek részesülnie kell egészségben.

A hit és a bizalom tudta, hogy az egészség nem fogja cserbenhagyni őket.

A jóság megígérte, hogy jól óvja majd az egészséget.

Az élet megesküdött, hogy legyőzi a betegséget.

Az egészség nagyon meghiúsult.

- Ha én a kincsetek vagyok, akkor ti is az én kincseim vagytok! Mi mindnyájan pedig kincset érünk a halandó ember számára.

Ekkor a fák ágai megnyíltak, mindenütt emberek hajtották szét águkat, szótlanul és óvatosan közelebb merészkedtek, alázatosan, nehogy elrebbentsék a megtalált kincseket.

Egyikük barátságosan így szólt:

- Nyomtokban voltunk mindvégig!

Miért bujkáltok előlünk?

Tudás! Te elhagytál minket, csak ösztöneinkre hagyatkozva tapogatóztunk nélkülöd!

Hit, bizalom, és remény! Ahogy ti elillantatok, úgy süllyedtünk mi szomorúságba, kedvtelenségbe, kilátástalanságba!

Jóság! Amint te elvesztél számunkra, mi csak veszünk, magunknak valók lettünk, és te, szeretet, te sem voltál többé a szíveinkben!

Barátság, barátok nélkül magányosak lettünk!

Teljes életre vágytunk, de életünk csak pislákol!

Már csak a becsület biztatott arra, hogy felkerekedjünk, és megkeresünk titeket!

Árkon-bokron bukdácsoltunk, erdőt-mezőt felkutattunk, végre rátok találunk!

Ne legyetek többé egoisták és gőgösek!

Szükségünk van rátok! Változtassatok!

Gyertek vissza, legyetek társunk!

A kincsek elszégyellték magukat.

Felálltak, odamentek az emberekhez, kezet nyújtottak:

- Nem élhetünk egymás nélkül, ne haragudjatok! Öleljük meg egymást a megbocsátás örömére!

Sokáig ölelgették egymást.

- Szeretlek titeket, emberek! Ott leszek mindnyájatok szívében - közölte egyszerűen a szeretet.

- Csak egy van belőlem! Vigyázzatok rám! - kérte az élet.

A jóság és a becsület is arról biztosította az embereket, hogy soha többé nem hagyja el őket.

- Bízni fogtok magatokban és a barátaitokban, mert én a lelketekben élek majd! - mondta a bizalom.

A tudás és a tehetség máris helyére került az emberi fejekben:

- Jó koponyák vagytok, azok is maradtok! - komolykodtak ők bölcsen.

A hit és a remény is megszállta az embereket, mintha varázserejük lenne (minthogy varázserejük is volt), a gondolatokban már ott mosolygott az említett hit és a remény a jóra, szépre, emberire.

A barátság könnyes szemmel, halkán szólva fejezte ki, hogy segíteni, szolgálni fog, önzetlenül... mindig!

Maradt még az egészség.

- Ha vigyáztok rám, nem vész kárba az összes előttem szóló erőfeszítésetek! De elvárom, hogy dédelgessetek, de nagyon, mert törekeny vagytok!

Az emberek és kincseik, már a lábadozáson túl, erejük teljében, feljöttek a mély völgyből, fel a napfényre, domboldalra, onnan fel a hegy-csúcsokra, be a falvakba, városokba, mindig együtt, testük-lelkük egy ütemre mozdult, kinek-kinek jókedvére, hogy élvezhessék közös kincsüket, az életüket.

Holécziné Tóth Zsuzsa: A bross

Judit hazafelé tartott a főiskoláról, de egy hirtelen ötlettel felszállt a 6-os villamosra, mert úgy döntött, hogy meglátogatja a nagymamáját. Anci mama a nappaliban ült és olvasott - illetve időnként a könyvet az ölébe ejtve tűnődött a múlton. Sokat volt egyedül, így nagyon megörült unokája érkezésének, és azonnal keresett „valami finomat”, amivel a lánynak kedveskedhetett. Judit elnézte idős nagymamája ténykedését, és arra gondolt, szerencsére nem hagyja el magát: még soha nem tudott úgy érkezni, hogy a mama ne legyen tipp-topp felöltözve - mintha csak mindig várná valakinek az érkezését. Most is, ezen a tél végi napon, sötétszürke kötött szoknyát és mellényt, valamint egy krémszínű garbót viselt, melynek nyakán a bal oldalon egy nagyon szép, míves bross díszelgett. Anci mama észrevette, hogy a lány rajtafelejtette a szemét a különleges, szárnyas csikóhalat ábrázoló antik ékszeren, és mosolyogva csatolta le a garbójáról:

- Nézd, kincsem, ezt már régen neked szántam, de amilyen kótyalagos már a fejem, ha nem tűzöm ma fel, megint elfelejtem. Vedd csak el, ott a fiókos szekrényben találsz hozzá egy bársonydobozt is, abban hazaviheted.

- De, mami, hát miért adod ezt most nekem? Hiszen ez egy nagyon különleges, értékes darab, miért válnál meg tőle?

- Ugyan, kislányom, minek hordanék én már ilyet? Én már túl öreg vagyok hozzá, de ha te még vizsgázni, elegánsnak kell lenned, kápráztasd csak el vele a történelemtanárodát - mondta huncut mosollyal, mert eszébe jutott, hogy az unokája milyen rajongással beszélt mindig imádott bölcsész professzora kutatómunkájáról. - Ne félj, ez még őt is érdekelni fogja!

Judit tehát szót fogadott, hátizsákjába rejtette az ajándékot, és némi sütemény és tea elfogyasztása után felolvasott a mamájának - mert Anci néni már könnyen elfáradt olvasás közben. Hazainduláskor hálásan körbepusztította még egyszer a becses ajándék miatt, és elhatározta, hogy megkérdezi az édesanyját, mit tud róla, hogyan kerülhetett ez a nem mindennapi darab a nagymama ékszeres dobozába?

Hazaérve megmutatta anyukájának a bársonydoboz tartalmát, aki elmondta, hogy ezt a kitűzőt tudomása szerint Anci mama az édesanyjától kapta az esküvője napján. Ezután elővették a régi családi albumokat, nézegették a fotókat: és valóban, az esküvői képen ott volt a nagyi ruháján, viszont korábban egyetlen képen sem viselte senki. Egy kicsit tűnődtek rajta, hogy vajon 1952-ben hol vehetett ilyesmit a dédi, és főként miből, hiszen azidőtájt irgalmas rendi ápolónőként dolgozott - és a szülei sem voltak vagyonos emberek.

- Mondd, anyukám, a dédinek ki volt a férje? Nem lehet, hogy az ő családjától származott?

- Nem, kislányom, én úgy tudom, az én nagymamám az első világháborúban lett viselő az ő kis Annácskájával, de mire a nagyid megszületett, már özvegy volt, mert az a katonatiszt, aki a te dédapád volt, meghalt Isonzónál. Semmit se tudok az ő rokonairól, még az is lehet, hogy a Sári mama se ismerte őket. Tudod, mit? Ha következőleg a maminál jársz, majd tőle kérdezd meg a bross eredetét, hátha ő még tudja... valahogy sosem beszélünk erről.

A napok teltek, Judit meg is feledkezett arról, hogy meg akarta kérdezni az ékszerről a mamáját. Azután egyszer, amikor bekapcsolta a netet, hogy anyagot gyűjtsön a zárthelyihez, tekintete egy hírre és az ahhoz tartozó fotókra esett:

„Mint arról korábban már hírt adtunk, a világon egyedülálló, az i.e. 6. századból származó 160-200 millió forintra becsülhető összértékű közel-keleti műkincset foglaltak le az M5-ös autópályán. A NAV munkatársai még tavaly szeptember 29-én, nem sokkal éjfél előtt ellenőriztek egy kamiont az autópályán. Egy 50 éves török férfi volt a sofőr. A vezetőfülke átvizsgálása közben egy zacskóban 14 darab antik arany pénzérmét, egy arany karperecet és egy szárnyas csikóhalat ábrázoló melltűt, az ülés alatt pedig egy rézedényt és benne további réztárgyat találtak. Az ellenőrzést végzők értesítették a kecskeméti rendőroket, akik összesen 101 db különböző alakú és méretű, ábrákkal ellátott, antiknak vélt tárgyat találtak a kamionban. Az előzetes szakértői vélemény alapján a lefoglalt tárgyak ókori régészeti leletek, amelyek a közel-keleti térségből származhatnak - asszír, sumér, perzsa eredetűek -

, így feltételezetően műkincsnek minősülnek. A férfi a lefoglalt tárgyakat Isztambulban vette át szeptember 26-án azért, hogy 300 euróért Lengyelországba szállítsa őket. Az ellenőrzés során kiderült, hogy ezek a tárgyak egyetlen nyilvántartásban sem szerepelnek, egyetlen múzeumból vagy magángyűjteményből sem hiányoznak... az antik arany ékszerekről felételezik, hogy Krisztus előtt 540 körül készültek, és a karumi kurgánsírokból származnak, melyben a régészek feltételezése szerint Krózus fejedelem kincseit találták meg... Az ügyben február 8-án befejezték a nyomozást, és kezdeményezte az ügyészség a lefoglalt tárgyak elkobzását. A leleteket most a Szépművészeti Múzeumban őrzik."

Juditot megdöbbenetette a melltű és a nagymamájától kapott bross kísérteties hasonlósága, gyorsan kinyomtatta hát az újságcikket, és elrohant, hogy megmutassa Anna mamának, és rákérdezzen, hogyan lehet séges, hogy az ő brossuk szinte a párja ennek a leletnek?

Anci nénit nagyon meglepte unokája kérdése és az újságcikk, de azután odalépett az ágyneműtartóhoz, melynek teteje alatt egy keskeny, hosszú fiók rejtőzött, és abból kivett egy nagyon öreg, csatos füzetet:

- Nézd, Juditkám, ez itt édesanyám naplója. Soha nem éreztem azt, hogy nekem ezt el kellene olvasnom, de megőriztem, és most átadom neked.

Kérlek, vigyázz rá, és ne mutasd meg másnak, mert ez csak a mi kettőnk titka - még édesanyádnak se meséltem soha a napló létezéséről.

- Igen, nagy, úgy lesz. Leülök itt nálad és elolvasom, azután visszateszünk oda a szerkénybe, jó? - kérdezte, azzal leült a nagy virágos fotelba, és kinyitotta a naplót.

Meglepte, hogy a napló németül volt írva, de szerencsére nem okozott neki gondot a fordítása - annál inkább a régies betűk és az írásmód. De azután lassan ráállt a szemre, és olvasni kezdett. A napló abban az időben keltezett, amikor a dédjije - Sári mama - még csak jegyben járt az ő főhadnagyával, és hosszasan írt arról, ahogyan levelezett vele, és ahogyan várta a frontról a híreket. A naplóból kiderült, hogy még nem voltak házasok, amikor ő - minő szégyen - egy eltávozás alkalmával engedett vőlegénye csábításának. Teherbe esett, és bizony mire az esküvőt kitűzték volna, a dédpapa elesett a fronton. Sári mama szégyene nagy volt, de szegény szülei visszafogadták, és a kis Anna a kereszt-

ségben az anyai nagypapa nevét kapta - így nem vette szájára a falu a kicsi lányt, hogy zabigyerek.

Amikor Judit ennél a résznél tartott, könnyek szöktek a szemébe, és valamiféle szégyent érzett: hogy jövök én ahhoz, hogy a rég halott dédnagymamám titkait olvassam? Ijedten felnézett, hogy Anci mama meglátta-e a könnyeit, de mivel nagymamája épp elszundított, így megnyugodott, hogy nem vette észre a meghatódottságát. Kicsit abbahagyta a fordítást, de aztán erőt vett rajta a kíváncsiság, hogy vajon a brossról szó esik-e majd, így tovább olvasott.

Nehéz évek következtek Sári mama életében: házaknál takarított és piacon árult hétvégeken, hogy pénzt tudjon küldeni szüleinek Annácska iskoláztatására - majd rátalált az irgalmas rendi nővéreknél az ápolónői állásra, és lehetősége nyílt rá, hogy bábának tanuljon. Aztán a negyvenes években szabadnapjain nagybetegek mellett házi gondozást is vállalt - ezzel tehermentesítve egy kicsit a családtagokat és a személyzetet az alól, hogy éjjel-nappal a beteg mellett legyenek. Így került egy régész professzorékhoz is, ahol az asszony tbc-s lett - ami bizony a negyvenes években még gyógyíthatatlan betegségnek számított -, és éjszakánként ápolta a halálosan beteg fiatalasszonyt. Emma asszony hónapokon át szenvedett, majd heteken át haldoklott, és addig kérte Sári nővért, hogy segítse őt a halálba, míg a dédi megkönyörült rajta, és azt mondta, ha következőleg jön, hoz egy olyan injekciót, amitől végleg elalszik. Emma ekkor megkérte, adja oda a szekrényből a bordó bársony ridiküljét, melyből kivette a selyempapírba csomagolt - dédi által sárkányosnak írt - brossot, amit elmondása szerint a férje keletről hozott neki ajándékba, hogy ezzel szeretné meghálálni a kegyes szolgálatát. Nehezen bár, de elfogadta a kitűzőt és hazament. Egész éjjel nem tudott aludni a lelkiismeret-furdalástól, hogy mire vállalkozott, de mire két nap múlva elindult, hogy teljesítse a haldokló kívánságát, a portás már azzal a hírrel fogadta, hogy fel se menjen, a nagyságos asszony meghalt, nem kell már az éjszakai ügyelet.

Sári mama tépelődött, hogy mit tegyen? Azt írta a naplójába, valószínűleg nagy fájdalmat okozott volna a gyászoló családnak, ha megmondja, hogy mit vállalt az ékszerért cserébe - talán még börtönbe is jutott

volna érte, még akkor is, ha az asszony halála miatt nem kellett megtennie -, de hogy az állását elveszítette volna, ha feljelentik, az biztos. Így aztán hazament, elrejtette az ékszer, soha sem viselte - viszont amikor Anna lánya férjhez ment, mint egyetlen hozományt, ezt tudta adni neki.

Judit döbbenetben ült, kezében a naplóval. Ezek szerint a dédi így jutott az ókori kincs birtokába? Lehetséges, hogy Krózus sírját - amit az interneten olvastak szerint valamikor 1960-ban találtak meg egy autópálya építése közben a mai Törökország területén - már legalább harminc évvel korábban is fosztogatták? Mert az meggyőződése volt, hogy a két ékszer összetartozott. Talán egy hadvezér palástját tartották meg a két vállán ezek a kilenc aranyfonattal és azok végén egy-egy kék színű kövel díszített szárnyas, farokuszonyos lovak?

Lassan fölállt és a naplót visszahelyezte a fiókba. Ébredező nagymamájától azzal búcsúzott, hogy mivel a napló német nyelven íródott, pár oldal kisilabizálása után abbahagyta az olvasást, így a brossról nem olvasott semmit. Közben arra gondolt, elmegy ő a levéltárba, hátha talál korabeli újságot, amelyből megtudja, hogy kereste-e a család az ékszer, vagy - mivel valószínűleg nem „hivatalos úton” került a bross Magyarországra - jótekingony homály fedi az elvesztését?

Másnap a Levéltárban sikerrel járt: hírül adták az újságok, hogy az asszony halála után a család bizonyos ékszerek eltűnését jelentette, és meg is gyanúsították a garamszentbenedeki szobalányt - bizonyos Kollár Ilonát - a lopással, de mivel rábizonyítani nem tudták, hát elbocsátották az állásából. Azt, hogy milyen ékszerek hiányoztak, a korabeli újságok nem írták, Judit mégis úgy érezte, fel kellene keresni ezt a szlovákiai falut, hátha nyomára bukkan az ártatlanul megvádolt cselédnek - aki talán olyan idős lehet, mint Anci mama - hogy legalább most, ennyi év után bocsánatot kérjen tőle a családjának nevében.

Hazaérve gondolt egyet, és a Facebookon rákeresett a Kollár névre Garamszentbenedeken. Ezzel a névvel három fiatalot látott és egy hatvan év körüli asszonyt, akinek a „névjegyében” pontos címet is talált. Megkérte évfolyamtársát, hogy a hétvégére tervezett komáromi erőd-beli kirándulást toldják meg egy kis szlovákiai túrával - megígérve, hogy

a plusz 2x90 kilométeres utat természetesen ő fizeti. A kérdésre, hogy miért akar ő épp oda menni, mikor a történelem zárthelyihez komáromi adatok kellene, azt válaszolta, hogy a nagymamájának akar örömet okozni egy régi ismerős felkutatásával. Végül abban maradtak, hogy Bea ottmarad az erődben „kutakodni”, Judit pedig menjen tovább a kocsival, és intézze el a dolgát.

A hétvége jól sikerült, Bea tudott egy helyi régésszel beszélni, aki szívesen adott neki anyagot a dolgozathoz, Judit pedig a Google-térkép segítségével rátalált a Facebookról kinézett címre, és megtalálta a nénit, akinek a nővére volt Helena Kollárova - vagyis Kollár Ilona, aki valamikor a negyvenes években Pesten szolgált. Ilona asszony már nem élt, de a testvére elmondta, hogy bizony igaz volt, hogy egy gyűrűt meg egy karkötőt elhozott abból a házból, de azért, mert azt az asszonya nekiadta a halála előtt, csak hát ezt az urak nem hitték el neki. Azt is tudta ez a néni, hogy a professzornak és Emma asszonynak volt egy fia, a Sámuel, akit sajnos 11 évesen, iskolából jövet elfogtak és elhurcoltak a theresienstadti táborba, és azután nem volt hír róla. A professzor úr pedig a családja elvesztése után Svájcba emigrált, és ott is halt meg nem sokkal a háború után.

Judit - hogy hű maradjon a kitalált történetéhez - megkérte a nénit, hogy készíthessen 1-2 fotót Ilonka néni szobában lógó fényképéről Anna mamának, majd a testvér kíséretében kiment a néni sírjához, hogy a „nagymamája nevében” virágot vigyen a sírra.

A komáromi útról hazatérve azon gondolkodott, hogyan tovább? Meggyőződése volt, hogy a brosst nem tarthatja meg, hiszen az egy fontos régészeti lelet. Végül úgy döntött, beavatja a történetbe történelem-professzorát. Időpontot kért a tanárától, majd fogta a bársonydobozt, és magával vitte. Elmesélt mindent, amit megtudott az ékszerről, megmutatta az újságcikket, és végül a brosst is. A tanár alaposan megnézte a szép, antiknak tűnő ékszert, később nagyítót is vett elő, azután mosolygva visszaadta:

- Kedves Judit, ezt a kitűzött nem kell leadni a Szépművészeti Múzeumnak, ahogyan azt ön eltervezte. Az ékszer ugyanis - bár arany, és antikolt - csak utánzat. Nézze csak meg a csat alatt, ahol összekapcsol

KINCSEK NYOMÁBAN... 2.

---

lódik a felső résszel, ott az arany jele. Márpedig ilyen Krisztus előtt 400 évvel még biztosan nem csináltak! Ezt az ékszert - valószínűleg egy Közel-Keleten látott rajz vagy freskó nyomán, mely a most elkobzott arany melltűt ábrázolta - készítette a régész a feleségének, és bár értékes, semmiképp sem való a most megtalált aranyleletek közé.

- Köszönöm, tanár úr. Ezek után nem nyomozok tovább, megtartom az ékszert, de egyelőre nem viselem: a nagymamám azt mondta: „Én már túl öreg vagyok hozzá”, én meg még azt érzem, nem vagyok elég öreg egy ilyen ékszer viseléséhez - mondta Judit megkönnyebbülten nevetve, és hazasietett.

Györi Nagy Attila: Kincs, ami van

Napsugár - fogva édesanyja kezét - szinte repdesett az örömtől. A mosoly lehervaszthatatlan volt az arcán, amit Márta is észrevett.

- Minek örül ennyire az én kis csillagom? - szólította meg lányát.

- Csak jó kedvem van.

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

- Azt látom és örülök is neki. Mi történt ma az oviban? Mit csináltatok?
  - Kint voltunk az udvaron, mert jó idő volt, sütött a nap.
  - Igen, szerencsére még mindig süt. És mit csináltál az udvaron? Játsoztál a többiekkel? - kíváncsiskodott tovább, mert volt egy olyan sejtése, hogy oka van lánya jókedvének.
  - Először úgy volt, de aztán Huni kitalálta, hogy keressünk kincseket.
  - Huni? Ez meg milyen név?
  - Hunornak hívják, csak Huninak mondjuk.
  - Értem. Szóval kincseket kerestetek. Elmeséled?
  - Igen, mondom is. Szóval először Huni hozott egy térképet. Azt mondta, ne beszéljek róla senkinek, mert ez egy titkos térkép, az egyik eldugott szekrényben találta, és az óvónénik se tudnak róla. Minden térkép kincset rejt, ezt mindenki tudja.
- Márta arcán is megjelent egy halovány mosoly.
- Valóban, ezt még én is tudom. Meséld csak tovább, mit csináltatok!
- Nagyon nem kellett biztatni Napsit, hosszú percekig levegőt is alig véve csak sorolta az információkat.
- A mérleghintánál sokat gondolkodtunk, mert a detonátor hangot adott.
  - Detonátor? Talán inkább detektor. Olyanotok is volt?
  - Igen, ő csinálta egy botból és egy vasdarabból. A tv-ben látta, hogy ilyen is kell. Majd holnap szólok neki, hogy az nem detonátor. A végén feladtuk, mert azt gyanította, hogy csak hozzáütdött a vas a hintához és azt hallottuk. Utána kicsit kezdtek unni, én szól tam neki, kérjünk segítséget Anna nénitől, de nem engedte, mert nem akart osztozni a kincseken senkivel, csak velem.
  - Kis ezermester ez a Hunor. Melyik fiú is ő?
  - Tudod, akivel tegnap bújócskáz tunk.
  - Mást is be szoktatok venni a játékokba, vagy csak ketten vagytok?
  - Csak ketten. Huni azt mondta, de ezt ne mondd el senkinek, hogy a többi lány buta, és én viszont nem vagyok az.
  - Óh, ez igazán kedves tőle. De azért szerintem a többi lány se buta - Márta már nevetett.
  - Szerintem se. Csengi biztosan nem az, de szerintem Tündi az tényleg buta. Megbeszél tük még azt is, mire költjük el a pénzt, amit a kincse-

kért kapunk. Huni be akarja fektetni, mert az jó dolog. Igen, és még ad belőle a nagymamájának, mert szerinte ő nagyon szegény.

- Miből gondolja?

- Azt mondta, nincsen nála egyetlen játék sem, és még „karton netvorkja” sincsen.

- Ó, szegény asszony! - Márta nem bírta tovább és hangosan felkacagott. -Te mire költenéd a sok pénzt?

- Először is vennék belőle egy kulcsot.

- Kulcsot? Minek kell az?

- A szobám ajtajához, mert kulcslyuk van rajta, csak a kulcs hiányzik.

Akkor be tudnám zárni, és csak kopogás után nyitnám ki nektek.

- Na, még csak az hiányozna.

- De ebből nem lesz semmi, mert nem találtunk kincset, hiába kerestük egész nap.

Az édesanya megállt egy pillanatra, belenézett kislánya szemébe és kedves mosollyal az arcán szólt hozzá:

- Dehogynem találtatok! Az egyik legnagyobb kincset találtátok meg, amire vigyázni kell, mert nem sok adatik belőle az életben. Úgy hívják: barátság!

Niedermayer József: Nekivágni naplementének

Zenében ma is

zeng; mitikus királyok

misztikus hangja...

Kiáradó zenéhez hasonlítható a teremtés és a lét, melynek igazából nincs statikus mennyisége, verítékező lényege; hanem csak jellege, kottából megszólaló szépséges, vidám vagy komor dallama.

Éppen egy füves mezőn vágunk át apámmal és barátommal, éjszakai szálláshelyet keresve, Amazóniában. Már elhagytuk az „Elpusztult Ló Táborehely”-et és a vízesés felé vettük az irányt, amelyet a környékbeli

indiánok szent helynek tartanak, és a szóbeszéd szerint a vízesés alatt kialakult tóban ezüst kőtömbök rejlnek.

- Úgy készülj, Jack, hogy éjszakára tüzet is rakunk, szerezni kell megfelelő tűzifát - szólta Apám, Percy H. Fawcett ezredes, a nagy felfedező. A nagy útra velem tartott Raleigh Rimell barátom is, azonban már most sem tudtuk sok hasznát venni, inkább csak feltartott bennünket, mert egy mérges rovar csípése miatt feldagadt a lába és elmergesedett a sebe.

Apám ezen az útján is büszkén viselte arany pecsétgyűrűjét, amelynek felirata egyben családunk mottója is volt: „Nem riadnak vissza a kihívásoktól”.

Lassan közeledtünk titokzatos úti célunk: „Z” városa felé, melynek létezéséről Apám teljesen meg volt győződve, és a követendő útirányt is tudta. Tervezett utunk nagy nyilvánosságot kapott, mintegy reflektorfénybe kerültünk; az Észak-amerikai Újságszövetség támogatása miatt. A dzsungelből folyamatosan hírt adtunk magunkról; eredeti fotókat is küldtünk a futárszolgálattal, és így, rajtuk keresztül Anyámnak, Nina asszonynak is tudtunk levelet küldeni. 1925. május 19-én ünnepeltem meg a 22. születésnapomat, újabb kalandokra szomjazva, a fehér ember által máig felderítetlen dzsungelben.

Aeolhárfa

zeng a szélben; vadonban

bambuszkolomp kong

Apámat 19 éves korában küldték a szülei Ceylonba, hogy belépjen a hadseregbe. A királyi tüzérséget választotta, mivel a tüzerek egyenruhája tetszett neki a legjobban. Anyámat, Ninát is Ceylonban ismerte meg. Nagyon hasonló volt a természetük, az utazást, felfedezést mind a ketten szerették és spirituális érdeklődésük is hasonló volt. Később megismerték Madame Blavatsky, az „oroszlós” tanait, aki a későbbiek folyamán a teozófia nagyasszonyává, megalapítójává vált. Madame Blavatsky fő tanítása az volt, hogy rejtett, titkos városokban él, történelem előtti időkben származó mesterek - az idők folyamán - telepátiкус módon elősegítik az egész Föld felemelkedését; titkos információkat adva a kiválasztott embereknek.

Apámat Ceylonban még születésem előtt megkereste egy indiai, szent emberekből álló delegáció, akik azt állították, hogy rövidesen fia fog születni. A fiú egy buddhista szent reinkarnációja lesz, rendkívül fontos személyiség, különleges hatalommal fog rendelkezni, mint az egész emberiség számára kijelölt vezető. Születésemmel kapcsolatban megkülönböztető jegyekről is szóltak - szemölcs az egyik lábam belső oldalán és a lábujjaim különlegesen fognak állni -, amelyek azonosíthatók voltak. Apám 1906-ban, mint földmérő, a Brit Királyi Földrajzi Társaság megbízásából dolgozott a Brazília-Bolívia közötti ismeretlen, vitás határszakasz geodéziai módszerekkel való felmérésével, kitérésével kapcsolatban. Rendkívül szakszerű, gyors és a helyi viszonyok között eredményes földmérőnek tartották.

Brazíliában, Rio de Janeiróban értesült egy régi, rossz állapotban lévő kézirat létezéséről is, amelyet a Brazil Nemzeti Könyvtárban őriztek. A „kincses térkép”-et 1756-ban készítették portugál kincsvadászok. Ez az „elveszett várost”, „Z”-t ábrázolta. Mintegy 16 km széles völgyben elhelyezkedő kőváros; csodás építészeti elemekkel, boltívekkel, széles burkolt utakkal, melyek egy tóhoz vezetnek. Az egyik épület falán kőtáblára írt görög, vagy kora európai írásjelek is láthatók. A város központi részén egy magas templom és egy szobor is található. Rejtett barlangépítményben arany, drágakő és egyéb kincs is fellelhető. Az irat szerint a közeli tó zöldeskék, áttetsző vizén éppen kenuba szállt két fehér indián.

Fiatalabb korunkban, öcsémmel együtt jobban szerettük Anyámat, mint sokat távollévő Apámat, aki 19 éves korában érkezett Ceylonba, megtalálta Anyámat - mint a legnagyobb kincsét -, és aztán időről-időre eltűnt mellőle, majd megint visszatért hozzánk.

Közeledünk hát az „eltűnt város”, „Z”, egy új világ felé. Végre pontosodik hivatásom is, az emberiség felemelése érdekében megvalósítandó feladatom. Találkoznom kell a városban élő telepitikus mesterekkel, akik átadják nekem a feladatom beteljesítéséhez szükséges tanítást. Előbb azonban össze kell gyűjtenem a tábortűz rakásához szükséges tűzifát. Apám 58 éves korában vállalkozott a nagy útra, ilyenben már nem nagyon tud segíteni, barátom, Raleigh pedig a fájó, feldagadt lába

miatt nem tud hasznomra lenni. Itt van még aztán ez a rengeteg csípő- és fullánkös „segítség”; légy, kullancs, apró bogár és vadméh.

- Amint látom, három lovas fickó közeledik lassan felénk. Kopott ruházatú, katonaforma emberek, a lovaik elég soványak. Közelebb érve hozzánk, mosolyogva integetnek is felénk.

- De nicsak... mi történik?

...ez ...ez nem lehet igaz!... hirtelen fegyvert rántanak...

Elvesztett napló,

bogár rágta; szél fújja

egy kicsit odébb...

„Nekivágni naplementének és soha vissza nem térni...”

Szabó Eszter Helka: Adriai kagyló

Anna egy nyolc éves forma kisfiúval találkozott a liftben, a tizediken. A gyerek egyedül támaszkodott a lift falának. Még ennél is feltűnőbb volt az óriási, degeszre tömött, piros bőrönd. Majdnem a kisfiú nyakáig ért. A gyerek a felhúzott fogantyúval küszködött, no meg a bőrönd súlyával, amit a gravitáció vésszesen tolt az apró test irányába.

- Hova készülsz azzal a nagy bőrönddel? - kérdezte Anna, miközben automatikus mozdulatokkal választotta el a fiúcskát a gigászi súlytól. Emlékezett, hogy nemrég költözött az egyik földszinti lakásba ez a család. Úgy rémlett neki, mintha egy kisebb testvére is lenne a gyereknek.

- Már megint eltévedtem... Anyáék tegnap külön mentek - kezdte elgondolkodva, majd szinte mellékesen fűzte hozzá az utóbbi mondatot, aminek mintha lenyelt volna a végét.

- Most hová mégy? - faggatta tovább Anna, aki - szombat lévén - a debreceni piacra készült. A fiaira Piroska, a volt férjének a húga vigyázott ilyenkor, hogy valamikor a gyerekeit egyedül nevelő anyuka is tudjon „szusszanni” egy kicsit. Ekkor vette észre, hogy valamit szorongat a kezében a gyerek. Olyan erősen markolta azt a valamit, hogy már-már kifehéredtek az ujjacskái.

- Mi az ott a kezében? - kérdezte Anna.

- Kincs! - vágta rá a kisfiú a világ legnagyobb természetességével.

- Miféle kincs?

- Á, csak egy kagyló az Adria partjáról - mondta, s mintha még egy halvány mosoly is végigszaladt volna az arcán. Aztán újra elkomorodott, úgy folytatta:

- Tudod, akkor még minden rendben volt. Olyan jókat játszottunk ott mi, négyen! Tudod, micsoda gyönyörű volt a tenger? - sorolta vég nélkül. Anna sosem látott még tengert, csak könyvekben és filmekben, de azért megpróbálta elképzelni. A volt férje éjt nappallá téve gürcölt abban a kft.-ben, ő meg a postán. Csodálkozott is, hogy szép emlékek nélkül rohant el még az a hat röpké év is, amit együtt töltöttek. Erre a lakótelepi odúra kellett a pénz, hát most itt van! Még hogy kincsek!

Egyre beljebb szorultak a liftben, ahogy szálltak ki - és be az emberek az egyes szinteken. A kisfiú közben átnyújtotta neki a kagylót. Nézegesse ő is! Annának eszébe jutott, hogy a gyerek még mindig nem felelt a legelső kérdésére. A fiú mintha csak olvasott volna a gondolataiban, mert magától rákezdte:

- Sajnos olyan országba megyünk, ahol nincs tenger. Ez a kagyló marad hát az egyetlen kincsem - tette hozzá szomorúan.

- Talán Svájcba készültök - mondta szórakozottan Anna.

- Miből találtad ki? - kérdezett vissza ámulva a kisfiú.

- Én... véletlenül eltaláltam... - szabadkozott zavartan, kissé szégyenkezve a nő, majd, hogy megvigasztalja a gyereket, gyorsan a kezébe nyomta a kagylót, majd vigasztalóan hozzátette:

- Svájcban is vannak ám kincsek, tudod-e? Csodálatos köveket gyűjthetsz, olyanokat, ami nincs sehol máshol... meg fantasztikus csokipapírokat - toldotta meg.

Most vette csak észre Anna, hogy leértek a földszintre. A súlyos bőröndöt kirángatta a liftből. Hogy lehetett ezt a gyereket magára hagyni ezzel a förtelmes bőrönddel? Nem volt ideje elmélkedni, mert az apa, karján a fia kabátjával, mellette egy másik, még nagyobb bőrönddel, vállán utazótáskával már türelmetlenül toporgott.

- Na, végre, hogy előkerültél! Gyerünk gyorsan, nehogy lekéssük a repülőt! - azzal széleseben a fiára adta a kabátot, sálát, sapkát. Anna el-

szégyellte magát: fel sem tűnt neki, hogy március 24-én, a csípős, hideg tavaszban kabát nélkül van ez a gyerek. Ekkor vette csak észre a kagylót a földön.

- A kincsed! - kiáltott utánuk, majd a kisfiú kezébe nyomta, gombóccá gyúrva ujjacskáit. Az apa még mormogott valami köszönömöt, aztán sodródtak kifelé a tömeggel.

Anna a villamosba lépve elhatározta, hogy mától vége az önsajnálatnak! Igenis bebizonyítja, hogy egyedül is képes lesz boldog gyermekkort varázsolni a fiainak! Az adriai kagylóra gondolt, meg arra, hogy mostantól mindent megtesz azért, hogy a fiai felfedezzék maguk körül az élet apró szépségeit. Ha nem is az Adriáról, de nekik is lesznek majd kincseik. A kincseket mind-mind Debrecenben, vagy a város közvetlen környékén gyűjtik majd össze.

Győri Nagy Attila: Kincsek

Marci nagyon sajnálta nagypapáját, aki már három hete feküdt a belgyógyászaton. Át akarják szállítani a kórház egyik melléképületébe, amiről mindenki tudja, hogy oda már csak a haldoklókat viszik, akiknek már nem sok idejük maradt. Egy vigasztalta csak: hosszú élete volt és szerencsére ebből jó sok boldog évet töltöttek együtt. Nagyon kötődött hozzá, sok jó tanáccsal látta el, aminek rengeteg gyakorlati hasznát is vette. Új munkahelye miatt kevés szabadideje volt, de mindenképpen meg akarta látogatni.

- Szervusz! - köszönt be a kórterembe, ahol csak ketten voltak.

- Szervusz, kisunokám! - Józsi bácsi kedvesen pillantott felé, bár arcát meggyötörte a sok fájdalom, amit mostanában átélt.

- Hol vannak a többiek?

- A szemközti ágyon lévőt tegnap hazaengedték, a másikhöz látogató jött és lementek sétálni az udvarra. Saját szobám van - nevetett egyet.

- De örülök, hogy tudsz nevetni még ennyi fájdalom után!

- Nincsen okom panaszra. Kilencven éves vagyok, mégis meddig éljek? A születés se fájdalommentes és a halál se. Így van ez, nekem is el kell viselni.

Marci közelebb ment hozzá, megfogta a kezét és a szemébe nézett.

- Mindig is irigyeltem a bölcsességed. Szeretném majd én is így elfogadni az elfogadhatatlant.

- Na, az még jó sokára lesz.

- Remélem. És szeretnék olyan sikeres lenni, mint te. Mindent elértél az életben.

- Ez így igaz. De mire is gondolsz pontosan?

- Felküzdötted magad az igazgatói székig, emberek százait irányítottad. Fontos döntéseket hoztál meg, sikeresen vezetted a vállalatot. Tavalyelőtt az év embere lettél a városban, állami kitüntetést kaptál. Többet kerestél, mint a gyerekeid összesen. Soroljam még? Ritka sikeres életed volt, amit meg is érdemeltél. Én is ilyet szeretnék.

- Hát akkor el is fogod érni, csak bízzál magadban, az a fontos. Teljesen igazad van, kisfiam, mindent elértem az életben, amit akartam és még annál többet is.

- Sajnos az ember ezeket nem viheti magával.

- Azokat tényleg nem, amikről beszélsz, de én egészen másra gondoltam. Én más kincsek után kutattam életem során, és meg is találtam őket. Egytől-egyig magammal viszem mind. Azt mondtad, mindent elértem, és valóban: ráleltem egy gyönyörű, kedves asszonyra, három csodálatos gyermekünk és hét unokánk született. Megtaláltam Istent és sok baráttra leltem utam során, akik itt vannak a szívemben, őrzöm őket. Rengeteg szeretetet kaptam tőletek, meleg otthont, családot. Társaim voltatok örömben, bánatomban. Vigasztaltatok, ha kellett, vagy együtt nevtünk, ha úgy esett. Az összes emlékem kitörölhetetlenül velem van. Csak azt kívánom neked, találj meg te is ezeket a kincseket, és akkor a végén örömmel a szívedben tudsz távozni.

Marci már az ablakot nézte, el kellett fordulnia, hogy könnyeivel ne tegye szomorúvá ezt a szép pillanatot.

***

**Állandóan frissülő irodalmi pályázatok a
http://poeta.hu/ingyen_oldal**

---

*A Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

---

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

---

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

---

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
